

[Stats- og udenrigsministeren.]

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen kom i sin ordførertale også ind på Danmarks holdning i FN til spørgsmålet om folkenes selvbestemmelsesret og bad i denne forbindelse om en redegørelse fra mig om, hvorfor Danmark var gået imod optagelse på forsamlingens dagsorden af spørgsmålene om Algeriet og Cypern. Danmark har ved mange forskellige lejligheder understreget, at vi i vor politik er en afgjort tilhænger af selvbestemmelsesretten. Disse udtalelser er så klare og entydige, at der ikke på noget hold kan herske tvivl herom. Når vi stemte imod Cypern- og Algierspørgsmålenes optagelse på plenarforsamlingens dagsorden, skyldes det, at vi finder, at det her er andre problemer end selvbestemmelsesretten, det drejer sig om. I sin stemmeafgivning i disse spørgsmål — og det forekommer mig nok væsentligt at fremhæve — lå Danmark på linie med Norge og Sverige.

Juridisk er Algeriet en del af Frankrig, og Cypern er britisk koloni. I De Forenede Nationers pagt hedder det, at intet i pagten skal give organisationen ret til at gribe ind i forhold, der i det væsentlige hører ind under en stats egen jurisdiktion, eller forpligte medlemmerne til at forelægge sådanne forhold til bilæggelse i henhold til pagten. Der gøres kun undtagelse i de tilfælde, hvor det drejer sig om anvendelse af tvangsforanstaltninger i anledning af trusler mod freden, fredsbrud og angrebshandlinger. Allerede de bestemmelser, jeg her har nævnt, gør det betænkeligt for FN at drøfte Algeriet- og Cyperspørgsmålet, da undtagelsesbestemmelsen ikke kan finde anvendelse.

Det vil vides af de ærede medlemmer, at Cyperspørgsmålet ikke kom på dagsordenen, medens Algierspørgsmålets optagelse blev vedtaget, og det, der siden er sket i forbindelse med Frankrigs reaktion, synes mig at bekræfte det danske standpunkt: at det for De Forenede Nationer som helhed havde været bedst, om Algierspørgsmålet ikke var kommet til debat.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen har

endelig ønsket en redegørelse for de forhandlinger, der i sidste uge blev ført i Paris mellem NATO-landenes forsvarsministre, og har specielt fremdraget problemerne omkring luftforsvaret og de forlydender, der i den anledning bl. a. i venstrebladet „Vestkysten“ har været fremme om, at fredstidsstationering af fremmede flyverstyrker her i landet påny er aktuel.

En redegørelse for forhandlingerne i Paris hører efter sagens natur hjemme i det udenrigspolitiske nævn. Jeg skal her kun bemærke, at det er klart, at hvis hvert af NATO-landene forbeholder sig i krigstilfælde kun at anvende sine egne flyverstyrker til forsvar indenfor eget område, vil man savne muligheden for ved gensidig bistand — og det er jo ideen i Atlantpagtsammenslutningen — at virke for det fælles forsvar. Det er naturligvis derfor militært set et ønskemål i krigstilfælde — og det er vel at mærke kun krigstilfælde, der er tale om — at kunne udnytte forhåndenværende flyverstyrker fra et større geografisk område til samlet forsvar.

Spørgsmålet om fredstidsstationering — og det er det, som har været draget frem i de sidste dage — er overhovedet ikke kommet ind i billedet. De pressekommentarer, der har været herom, bygger på en misforståelse. Jeg sagde det allerede for to dage siden, og jeg så, at det københavnske aftenblad „Ekstrabladet“ tog dette som en spøgefuldhed. Jeg synes, at man bør kunne regne med, at et klart dementi tages med den alvor, hvormed det er fremsat. Jeg vil gerne sige det ganske klart og utvetydigt: regeringen har ingen anledning haft til at tage sit standpunkt til fredstidsstationeringen op til fornyet overvejelse, og der foreligger ej heller efter forsvarsmødet i Paris nogen anledning hertil.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller har spurgt mig, hvad ophævelsen af Kiel-erklæringen betyder. Rent konkret kan man svare hertil, at der var enkelte punkter i Kiel-erklæringen, som ikke direkte blev optaget i Bonn-erklæringen. Det gælder